

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.4. Miserunt Principes. Grauis est hæc Principum iniquitas, velle Christum capere: quia benefaciebat: generatio erant hi præpostera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

vehementer, ne Deo mentiaris, & illa penitentiā nō ex integro & perfectē peccatum extinguat: quandoquidē elapsa hac occasione. & alia leuiori elucescente statim ad primas reuoluaris leno luxurias, & ea denovo repetas opera, quibus iam nuntium penitens tenuisse videbatur.

Iterum repeto, me nolle dicere, quōd quia, qui confessus est reuincat postmodum in peccatū, credendum sit, quōd reslitter non fuerit at solutum & mortuum in eo peccatum: per penitentiam ineffabili robotatam virtute sacramentalis absolutionis, sed dico: timendum tibi & magnopere formidandum, ne sic fuerit: quandoquidem vix à pedibus digressus es Confessarij, & quæ prius male acta luxeras ad eadem peccanda reuertaris, & patet in te correspondentiā mali humonis criminis in anima tua, sicut in altero qui triduana vel quadriduana febre decumbit, p. sicut ille apparet humor languoris in corpore. Infelices hos nota Phariseos: quāuis enim admodicū ab iniquis suis sibi tēperauerint actionibus: apparet tamen malitiā contra Christum, vitam & quidem valde vitam extitisse: quandoquidem ad primam vocem, quam audiuit à populo in eius proferti preconium, tanto furore peruersi incrudescant, vt collecto ex omnibus concilio eadem eius vnaimes ferique machinentur.

§. 4. Miserunt Principes. *Gratis est hæc Principum iniquitas, velle Christum capere: quia benefaciebat: generatio erant hi prapostera.*

II

Refert igitur D. Euangelista qualiter conuenientes Principes determinant lictores mittere, & de facto miserunt, vt Christum caperent. Stupeo vehementer. Christumne volunt apprehendere? quæ precor, de causa: quid mali fecit? numquid homicida est? Non est, quinimo pluribus vitam restituit. Numquid alicui vim intulit mulieri? quinimo pauperem ad vltimam rubore confusam ab omni confusione liberauit. An aliquem vulnerauit, an crura alicui confregit, aut eruit oculos? quinimo mille claudos, & mutilos curauit, illisque restituit oculos, qui nullos habebant. An alicui bona sua forastulit? quinimo millenis in deserto fame percutibus ministravit alimentum. Quid igitur mali fecit? diligenter illum considera, non enim inuenies eum fecisse, nisi beneficia omnibus, & vtro verus esse quod eius dixit. Apostolus: Pe-

I.
Citr. Iudei
Christum
capiunt.

trus: *Qui perierant sibi benefaciendo & sanando om. Act. 10, 38*
nes &c. Cetero igitur de crimine eum capere meditantur: nullam ob aliam rationem, inquit Euangelista, quā quia cunctis ad summum beneficis erat: videbantque populum illum quā maximē inclinatum: & per effectus adeo diuinos, quos ad oculum ipsi spectabant, diuinam eius inciperet cognoscere personam.

Hoc inter cetera Christi cor acerbius torquebat, quod videret se ab illis mala pati, quia cunctos muneribus afficiebat, & pro tantis beneficijs ingrati scelera, pernalque rependerent: quia captiuus Sarana: tribuebat libertatem, suique captiuos infirmitatibus absoluebat, eum conantur comprehendere, vinculis constringere, & mandare carceribus. Hoc animo tulit adeo inuoco, vt olim in persona David de tanto crimine à Patre suo cœlesti vindictam efflagitaret: *Iudica Domine nocentes me, expugna impugnantes me, apprehende arma & scutum, & exurge in adiutorium mihi, & concludite aduersus eos qui persequuntur me.* Eia age Pater mi cœlestis: tribu na! tuum ascende, & illatas mihi perpende calumnias: Expedi arma tua, gladium enaginata cunctisque nocentes mihi disperge: *Conclude.* Sed cur tantas tibi, Dñe irrogā inuias? cur tibi malum exoptant? quæ ratio persecutionis? *Retribuisti mihi mala pro bonis, sterilitatem anime meae.* Non vulgarem eorū perpende malitiam: etenim beneficia illis præstita, contumelijs & iniurijs compensabant. Nomen hoc *Sterilitatem*, vt aduertit doctissimus & Reue. Vid: Lortendissimus Episcopus Agellius, difficile est, sic vt ipsi expertissimi Hebræi non intellexerint, & Symmachus in Græcum transtulit quod nos latine dicemus *Inuersionem*, quod significat vt heri diximus aliquid inuerso ordine facere, contra omnem rationem. Ho nomine Spiritus S. vitur, vt signet, quōd optimus senex Iacob iam expiraturus, ex iudicio Ioseph filij sui manus suas inuerso ordine super nepotes suos Ephraim & Manassem collocauerat, nempe dexteram super caput iunioris, & sinistram super caput primogeniti: *Committans manus, vel inuersionis manus.* Hoc Gen. 48. 74 Patriarchæ Ioseph ordine videbatur actum præposito: vt enim recto ordine fieret, dextera primogenito superponenda erat, qui ad dexteram aut in adstabat, & sinistra super caput iunioris.

Hoc mihi faciunt, inquit Christus: etenim retribunt mala pro bonis: & inuerso ordine beneficia compensant. Nihil hoc clarijs: si ordine tur hæc, debito cuncta in Republica peraguntur: præmiū, eorum honor & beneficia debentur ijs, qui in illam sua ingrati conferunt: beneficia illique non paruum adferunt.

III.

rusticitatem: poena verò, carceres extrema supplicia malefactoribus, turbarionibus, homicidiis furiis & prædonibus. Lamentatur igitur Canis: hoc mihi respondent. etenim illud est: *Anima mea:* transponunt manus suas, & per omnia atque in omnibus ordi ne procedunt invero: nam realiter pessimos quoslibet latrones & primæ notæ flagitiosos honoribus prosequébatur: Sacrilegos & Symoniacos, qui Põtificatus Prælatras pecunijs emebant, verebantur. Barabam latronem & prædonem libertate donabant: inuerecundos vsurarios admittebant, vt in templo contractus suos iniicerent, Christum autem omnis sanctitatis exemplar, qui cecos illorum illuminabat, mortuos illorum ad vitam reuocabat, illorum famelicos alebat, illorum curabat infirmos, demoniacos eorum liberabat, summo prosequébantur odio, lapidate conabantur ergastulo tradere contendebant: in eum concilium conuocant, apparatus citant, viresque brachij assumunt sibi secularis.

IV. Hoc tam opere Christum premebat vt quadã vice, nostro loquendi modo, patientia vim inferte videretur: quosdam edens gestus adeo extraordinarios vt nonnulli arbitrarentur, quod vitam perdidisset rationem, & esset erynide correptus. Talis autem hic casus fuit, vt narratur intra ar Dominus die sexto in synagoga: Pharisæi autem cuiuslibet acta eius omnia considerabant, an eum in aliquo corripere potuissent. Ac erat eo tempore vir quidam manum habens aridam, cui Saluator: Euge frater mi charissime, extende manum tuam: & actutum reddita est sanitati sicut altera. Quid hinc ortum arbitraris? *Cõsilium faciebant aduersus eum, quomodo eum perderent:* Hoc adeo grauiter Saluator nollet accepit, vt dicat Euang. D. Marcus, quod insolitos quosdam ediderit gestus, oculos, brachia, corpus agitando, tantam declarans indignationem: vt passim dicerent: *In furorẽ versus est* & vt talem amici quidam & cognati vinculis eum constringere laborarent: *Exierunt sibi tenere eum.* Legem seque an: vt Romanorum, quoslibet enim amicos tenebantur propinqui vinculis constrictos coardare. Videbant ipsi patientia deficere, & salua reuerentia tantæ robur ferendæ malitiæ Deo deficere: quia sic præposterè miseri illi graduntur, tanque inuero recambio ingrati, vt mille beneficijs ac honoribus illos prosecuti, qui rempublicam eorum perdebant & euergebant, in eius conueniant conspirentque mortẽ qui mille beneficijs donisque eos amicos prosequeretur.

Et Deo, charissime, longanimitas non deerit pa-

cientia (parcite verbo) dum te cernit adeo præpultum: vt eis totum impendas teipsum qui te inimicis perdunt, ipsum autem qui tantis te bonis affarim nostris cumulat tot iniurijs, tot ignominijs, tot flagijs ferimus. omnium scelestissime prosequaris? optime nolli habere te inimicos infirmis te malis damnisque afflicientes mundum, carnem atque diabolum. Heu quibus te dampnis infestæ? quas tibi technas molitur diabolus: quas insidias vt in casum propellat, quas decipulas vt præceps oculos offendas, & te secum ad tartara rapiat exurẽdum? in quas te mundus adigit angustias, quibus te premit sollicitudinibus. vt statum tuo vt tuæ satisfaciatur per omnia dignitate? Ad quantas te cogit impensas, onera grama, & insupportabilia? Caro verò, quid rerum agit aliud, nisi te perpetuò ad inordinatos pellicere appetitus, vt infinitis te modis inuentat, & te ipsum affectibus lasciujs, impudicis, cholericis, in ruinam præcipites exuerteam.

Parua debes, & quidem valde exigua, inquit Apostolus, tuæ carni: etenim eius studium ad tuam tendit perdicionem: *Frates debitorcs sumus, Rom. 8. 12 non carni vt secundum carnem viuamus.* Nihilominus quam grauis omnibus his feruis, qui tuã exoptant ruinam, vt illis omnimodis obsequaris, eorumque placas feruis appetitibus. Quam obediens diabolo, quam præsto perficis & audis eius præcepta? quã cura mundum reuereris, quã attentis oculis illi studes satisfacere? Deinde quas non perpetes adhibes carni tuæ delicias? quibus illi quantum potes non oblequeris? Eius gratiã laboras, negotiatis, lucraris: eius gratiã candida vestis, lectus mollior, opiparum epulum, martiale vinum, delicia exquisitæ, voluptates inordinatæ, tuæque omnes sollicitudines.

E contra verò quibus te beneficijs Deus afficit vberimè? tibi concessit esse, vitam, animã, solem qui te per diem illuminet, lunam & stellas per noctem, terram quæ te sustentet, aërem qui te refrigeret, ignem qui te calefaciat aquam quæ te refocillet, Angelos tui custodes. Apostolos tibi prædicatores, martyres te roborantes, tibi sua largitus est Sacramenta in medicinam: suum sanguinem, vitam suam, imo seipsum tibi tradidit. Teipsum, ô anima, circumspecte, monet David, & misericordijs ac beneficijs inuenies te circumcinctam: *Coronat te in misericordia & misericors rationibus.* Modo videamus, quid pro tãis Dño gratus rependas? Concilium cogis eum perdedi, & in eum conspirandi. Quid rerum agis, nisi cõtina versare cogitatione quomodo possis hoc suffurari: qua ratione proximi illaquees, puellæ

VI. Deo benefici nostro nõ feruimus.

violens honorem, eueritas coniugata, tuas vicif-
caris vindex iniurias, tuas peço mollis volupta-
tes augeas & delicias? sierne potest vt tanta
beneficia tantis soluas ingratus offensis? Vt quid
sedulo non attendis quid agas?

Saulem tibi profero: erat hic venundatus vt
faceret malum & ad omne natus flagitium, sic vt
eius plenarium diabolus iam accepisset domi-
nium, omnemque operam suam impenderat, &
dedicarat vt Dauidem ad mortem vsque perti-
nax infeltaret. Die quodam in campum educit
exercitum, quam occasionem sibi iudicabat Io-
nathas filius eius apprimè congruam, vt patrem
mitigaret, & ad consilia saniora renocaret: vnde
sic illum affatur: Dñe mi Rex: benignas (amabo)
rationibus meis aures adhibe. Vt quid Pater mi
tanto furens studio necem meditaris Dauid, vi-
zi de te ad aliorum amulationem, oprimè meri-
ti: Per te esse habet, tuumque stat regnum incol-
lume, eius operá victor de Philistinazis trophæa
reulisti: hic est qui tam manifesto seipsum ex-
posuit periculo cum Goliath decertaturus, vt te
ab illo saluum eriperet: rem attentè considera,
Dñe mi Rex, numquam tibi iniuratus, semper
beneficus, numquam infidelis, illo nemo fidelior:

1. Reg. 19.

4.

VIII.
Saul me-
mor be-
neficiorú
Dauid
miserat.

*Ne peccos rex in seruum tuum Dauid, qui non pec-
cauit tibi, & opera eius bona sunt tibi valde: &
posuit animá suam in manu sua, & percussit Philis-
thæam, & fecit Dñs salutem magnam vniverso
Israel, vidisti & latuisti. Quare ergo peccas in
sanguine innocuo, interficiens Dauid qui est absque
culpa q. d. sedulo perpende, Domine mi Rex,
quamuis enim passio tuæ bilique satisfacere
videaris, virtum impugnas numquam tibi contra-
rium, virtum tibi semper addictissimum: hominè
persequeris qui vt tibi vitam regnumque serua-
ret incolume, suam alexá supposuit: marique in-
ceressimo, spectator adfuit, & de eius fortitudi-
ne victor gaudio delibutus es ineffabili. Tantam
habuerunt hæc verba energiam, vt Rex, licet se-
cundum vtrumque hominem diabolicæ subia-
ceret seruituti, bilem remiserit, & melior factus
ait: Ex ratione loqueris, fili mi, fateor: manus
mibi stringis & petes, quocirca tibi polliceor, &
iuro per Deum: non eum amplius persequar, non
ero molestus: Quæ cum audisset Saul, placatus
voce Ionathæ, iurauit: Vniit Dominus: quia non oc-
cidetur. Ab illo persequendo desistam.*

Hanc velim tu Christiane, rationem mète re-
uolueris, vt noueris: quòd quamuis indecoras il-
lius mulieris frequentans ades, inhonestæ pla-
ceis passioni, & præteritas vicifcaris iniurias, tuo
furori & aliena rapiens tuæ cupiditati: considera

quòd Christum persequaris, tibi numquam ad-
uersarium, & semper amicitissimum, tibi numquã
nocentem, sed pro te animam suam exponente,
qui tuum superauit inimicum, tibi salutem cor-
poris & animæ conquisiuit. Hæc tibi considera-
nda forent, dum te diabolus instigat, nullus pro-
uocat, allicique caro: at sedulo ponentes quid
huic debeas Domino, & quantum incursa cri-
men ingratiuidinis, dum ordine præposito se-
cleribus benefacta compensas, his merito Phari-
sæis damnatis annumerandus.

S. 5. Peruersi Principes: qui cum debuissent la-
borare, vt à populo Christus reciperetur, huic
obstunt, vt capita draconis.

Miserum Princeps & Pharisæi ministros, vt
apprehenderent Iesum. Peior non videtur
esse posse traditio, nec scelus abominabilius quã
illos qui primi debuissent Christum tanquam
Deum verumque Messiam recipere, & esse media-
tores quatenus illum vt talem tota populi syna-
goga acceptaret, quã illos (singulam) eos esse qui
plus ceteris eius studeant perditioni, & esse la-
borem causa, ex qua populus eum nedom non
honoret & acceptet, sed predeant ministri & sa-
tellites eum apprehensuri. Loquitur Dauid ad
litteram de Christo Ps. 71. nam siquidem, vt no-
ta: D. Aug. exordiat, vt videtur, locutus de Sa-
lomone filio suo Dominum deprecatus, vt eum Dauid
populo Regem præficiat, inuicò tamen: vetius de Christi
Christo canit Salvatore. Psalmum inchoat desi-
derium ostendens, quo feruebat, vt Deus Mes-
sam mitteret, cuius manibus traderet regimen
iustitiæ: Deus iudicium tuum Regi da, & iustitiam
tuam filio Regis: iudicium & populum tuum in iustitia,
& pauperes tuos in iudicio. Quando Paterfami-
lias auster nimis est & fenerus, optant dome-
stici vt abeat, committatque habenas moderan-
das filio suo mitiori, & naturæ blandioris, & qui
eorum naturæ magis conueniat cum quo, suo
iudicio, melius sint pacificè victuri.

Seuerus erat Deus, mansuete habebat graues,
omnia stricto iure moderabatur: homines tanto
percellebat timore, vt non esset qui lequentem
illum audire præfumeret: Non loquatur nobis Do-
minus: ne forte moriamur. Eia igitur Domine mi,
precatur Dauid, iudicium hoc remitte illud-
que potestati Regis illius trade, quòd auidi præ-
stolamus, nempe Messiam: illi committe, qui tuus
legitimus est filius totam hanc iustitiæ provin-
ciam: ipse populi tuum iudicet, ipse patrum
iuten.

Exo. 20. 19